

KULEA WATOTO WADOGO KATIKA NCHI GENI:

Kutoa Usaidizi katika Masomo ya Mapema na Maendeleo Nafuu

Bridging Refugee Youth & Children's Services

THE NATIONAL CENTER ON
Cultural and Linguistic
Responsiveness

Mwongozo huu, Kulea Watoto katika Nchi Geni: Kutoa Usaidizi katika Masomo ya Mapema na Maendeleo Nafuu, ni utohozi wa mwongozo halisi, Kulea Watoto katika Nchi Geni: Mwongozo wenyne Michoro, unalenga familia za wakimbizi zinazolea watoto kuanzia wakati wa ujauzito hadi umri wa miaka 5. Unatolea familia maelezo kuhusu: maendeleo nafuu; masomo ya mapema na utayari wa shule; na uhusikaji wa familia katika utunzaji wa mapema. Mwongozo huu unaleta pamoja utaalamu maradufu wa mpango wa Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi na jamii zinazopokea Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto/Usaidizi wa Wanawake Wajawazito na Familia za Watoto Wachanga, na unakusudiwa kuwa raslimali kwa wale wote wanaohudumia familia za wakimbizi. Mwongozo huu ni sehemu ya Zana pana ya Ushirikiano kati ya Mpango wa Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi na Mpango wa Usaidizi wa Familia za Watoto ulioundwa ili kukuza ushirikiano baina ya mipango ya Kuwapatia Makazi Mapya kwa Wakimbizi na Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto. Juhudi hii ya ushirikiano ambayo ni bunifu na ya thamani inawakilisha ushirikiano baina ya Ofisi ya Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi (ORR) na Ofisi ya Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto (OHS): wafadhili wa nchi kwa Huduma za Usaidizi wa Vijana na Watoto Wakimbizi (BRYCS), na Kituo cha Kitaifa cha Kuzingatia Utamaduni na Lughu (NCCLR).

Kulea Watoto Wadogo katika Nchi Geni: Usaidizi wa Masomo ya Mapema na Maendeleo Nafuu ultayarishwa chini ya Ruzuku ya Nambari 90HC0001 kwa ajili ya Idara ya Marekani ya Huduma za Afya na Binadamu, Usimamizi wa Watoto na Familia, Ofisi ya Huduma za Usaidizi kwa Familia za Watoto (DHHS/ACF/OHS) na Kituo cha Kitaifa cha Kuzingatia Utamaduni na Lughu na Huduma za Usaidizi wa Vijana na Watoto Wakimbizi (BRYCS). Toleo halisi la mwongozo huu, Kulea Watoto katika Nchi Geni: Mwongozo wenyne Michoro, lilitolewa mnamo mwaka wa 2007 na mpango wa Huduma za Usaidizi wa Vijana na Watoto Wakimbizi (BRYCS) na kwa usaidizi kutoka Ofisi ya Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi (ORR/ACF/DHHS) chini ya Ruzuku ya Nambari 90RB0022.

Kauli, maoni, na dhana zinazowasilishwa katika mwongozo huu ni kwa wajibu tu wa waandishi na haziwakilishi maoni ya Ofisi ya Usaidizi wa Familia za Watoto au Ofisi ya Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi.

Huduma za Usaidizi wa Vijana na Watoto Wakimbizi (BRYCS), mradi wa Huduma za Uhamiaji na Wakimbizi, Baraza la Maaskofu wa Katoliki la Marekani (MRS/USCCB), zinatoa usaidizi wa kiufundi wa kitaifa wa “kuziba pengo” kati ya mashirika makuu na jamii za wakimbizi na wahamiaji, hasa katika maeneo ya shule na elimu ya mapema, na ustawi wa watoto na mipango ya vijana. BRYCS inaimarisha uwezo wa mashirika ya huduma kote nchini Marekani ili kuhakikisha maendeleo yanayofaa ya wakimbizi na watoto, vijana na familia geni kupitia mafunzo, mashauriano, maendeleo ya raslimali na Hifadhidata ya mtandaoni ya uidhinishaji. Usaidizi wa kiufundi na machapisho ya BRYCS, ikiwa ni pamoja na mwongozo huu, zimeongozwa na kanuni zifuatazo:

- 1) Kwa watoto na vijana wakimbizi na wahamiaji, ni muhimu kuwasaidia kukuza uhusiano thabiti na unaofaa wa urithi wao wa kikabila, kudumisha lugha yao ya asili, na kukuza utambulisho unaofaa wa tamaduni mbili kama Wamarekani. Hili linasaidia kuweka familia zikiwa imara na hivyo kutoa usaidizi ambao watoto wanahitaji ili kufanikiwa katika nchi hii.
- 2) Kwa watoa huduma, ni muhimu kutumia mbinu za nguvu zinazozingatia familia na jamii, kwa wakimbizi na wahamiaji. Hili linasaidia kuongeza maoni ya familia na jamii na kutumia raslimali za kitamaduni ili kushirikisha na kuhudumia familia mpya kwa njia inayofaa.

- 3) Kwa jamii, ni muhimu kuhimiza ushirikiano mbunifu baina ya watoa huduma. Hii inasaidia watoa huduma wakuu kuunda huduma zinazofaa kilugha na kitamaduni, huku wakisaidia mashirika ya kuwapatia makazi mapya wakimbizi kufikia huduma mbalimbali za watoto, vijana na familia ambazo zinasaidia maendeleo yao nafuu na ujumuishaji wa muda mrefu.
- 4) Kwa watoa huduma za utunzaji na elimu ya mapema, ni muhimu kutoa usaidizi na huduma zinazofaa kitamaduni na kilugha zinazolenga kuimarisha familia na uwezo wao wa kupata kwa urahisi huduma za utunzaji na elimu ya mapema. Hii inasaidia familia kutambua na kushiriki katika huduma bora za utunzaji wa mapema ambazo zinataa zaidi mahitaji ya familia wa utunzaji wa watoto na huduma nyingine, huku zikisaidia masomo ya mapema ya watoto wao na maendeleo nafuu.

Tafadhalii tembelea www.brycs.org kwa maelezo zaidi. BRYCS inafadhiliwa na Ofisi ya Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi (ORR), Usimamizi wa Watoto na Familia, Idara ya Huduma za Afya na Binadamu, Ruzuku ya Nambari 90RB0032. ORR ilisaidia katika uundaji wa toleo halisi la mwongozo huu kwa wakimbizi, *linalojulikana kama Kulea Watoto katika Nchi Geni: Mwongozo wenye Michoro* (2007).

Ofisi ya Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto katika Kituo cha Kitaifa cha Kuzingatia Utamaduni na Lugha (NCCLR) ni sehemu ya mfumo wa mafunzo na usaidizi wa kiufundi katika Ofisi ya Huduma ya Usaidizi wa Familia za Watoto. NCCLR inatolea jamii inayopokea Huduma za Usaidizi kwa Familia za Watoto maelezo yaliyo na msingi wa utafiti na desturi na mikakati ili kuhakikisha maendeleo ya kiwango cha juu ya utamaduni na masomo kwa watoto walio na tamaduni na lugha tofauti, kuanzia wanapozaliwa hadi umri wa miaka 5, na familia zao. Kuna ujumbe tatu muhimu unaongoza kazi ya NCCLR:

- 1) Utamaduni ni mchakato mgumu na unaobadilika baada ya muda na unafundishwa katika desturi za kila siku za malezi ya mtoto na kuhusika kwa watu wazima-watoto na familia pamoja na watunzaji/wataalamu.
- 2) Utamaduni wa familia na lugha za asili ni msingi wa mafanikio ya watoto katika shule na maishani,
- 3) Watoto wadogo wana uwezo wa kujua kwa ustadi lugha na tamaduni nyingi,
- 4) Watoto wanaoishi katika tamaduni tofauti na kuzungumza lugha zaidi ya moja wananufaika kikili na kijamii, na wana manufaa kwa jamii yenye tamaduni tofauti,

- 5) Mazingira bora, na uzoefu mzuri wa masomo ya mapema unawasaidia watoto kujua lugha tofauti na kuishi katika tamaduni zaidi ya moja,
- 6) Mipango na washirika wa EHS/HS wanaposhirikiana na familia na jamii ili kutoa mazingira na uzoefu wa kujifunza ulio na utaratibu, ufaao, na wa hali ya juu, watoto wanafanikiwa shulen, na
- 7) Ukaguzi unaoendelezwa wa desturi zinazozingatia utamaduni na lugha wa EHS/HS unahakikisha mipango inayofaa na yenye maana kwa watoto na familia.

Tafadhalii tembelea <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/cultural-linguistic/center> kwa maelezo zaidi. NCCLR inafadhiliwa na Ofisi ya Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto (OHS), Usimamizi wa Watoto na Familia, Idara ya Huduma za Afya na Binadamu, Ruzuku ya Nambari 90HC0001.

Utangulizi		18
Ustawi wa Familia		18
Utunzaji wa Wajawazito	iv	1
Afyा		1
Usafi		2
Afyा ya Mdomoni		3
Lishe Bora kwa Mtoto Mchanga		4
Lishe Bora		5
Kulala na Kuamka		6
Wakati wa Kulala		7
Usalama na Ulinzi		20
Usalama wa Nyumbani		8
Usalama Barabarani		9
Usalama kwenye Gari na Teksi		9
Usalama katika Maeneo ya Umma		10
Kuwaangalia Watoto		11
Uzuiaji wa Madhara kwa Watoto		12
Uelekezaji na Nidhamu		27
Kuanzia Kuzaliwa hadi Miaka 1.5		13
Miaka 1.5 hadi Miaka 2		14
Miaka 2 hadi Miaka 5		15
Ukuaji wa Ubongo wenyе Afya		28
Utayari wa Kujifunza		15
Kujifunza kwa Kutumia Hisia Mbalimbali		16
Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule		29
Maendeleo ya Kijamii na Kihisia		17
Maendeleo ya Lugha na Uwezo wa Kusoma na Kuandika		18
Mbinu za Masomo		19
Ukuaji wa Kiakili na Maarifa ya Jumla		20
Ukuaji wa Kimwili		21
Kuunganisha Vikundi vya Utunzaji wa Mapema na Elimu		31
Uhusikaji wa Familia katika Vikundi vya Utunzaji wa Mapema na Elimu		22
Muhtasari wa Picha		40
Marejeleo na Nyenzo		40
Shukrani		

Utangulizi

Familia za wakimbizi na wahamiaji zinakuja nchini Marekani na ujuzi mwingi wa malezi, kutoka kwa utamaduni, desturi na mambo ambayo familia yamepitia. Kama wazazi wengi nchini Marekani, huwa wenye uwajibikaji na wenye kuelimisha, na mara nyingi huwa wamejitolea mhanga ili kuwapa watoto wao fursa ya usalama na mafanikio katika nchi hii geni. Wakati huo huo, wazazi wapya wamepitia hasara kubwa, ikiwa ni pamoja na kupoteza wanafamilia kubwa, jamii, na nchi ya kuzaliwa, na ni lazima wazoe mila na mitindo ya maisha mapya ambayo mara nyingi inakinanzana na imani na desturi zao. Familia za wakimbizi na wahamiaji pia ni lazima zikabiliane na vikwazo vya utamaduni, lugha, na vikwazo vya hali halisi ili kupata huduma za jamii wanazohitaji, wakati huo huo mipango ya huduma hizi ni lazima pia ifahamu kuhusu familia mpya katika jamii zao na jinsi ya kuwahudumia kwa njia bora zaidi.

Kuna manufaa makubwa kwa familia za wakimbizi wakati mashirika ya jamii na mipango ya Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto zinaposhirikiana.

Manufaa ni pamoja na:

- kupata huduma za maendeleo ya utunzaji wa watoto katika vituo ambazo zinawezesha wazazi wakimbizi kuanza kufanya kazi kwa haraka zaidi baada ya kufika Marekani;

- tathmini na huduma za kina kwa familia nzima katika maeneo ya elimu, lishe bora, afya, na afya ya kiakili; na
- fursa za uhusikaji wa familia ambazo zinasaidia familia kushiriki katika masomo ya watoto wao na pia kuwasaidia kufuata malengo yao ya kielimu na kifedha.

Karibia familia zote za wakimbizi zilizo na watoto walio na umri wa hadi miaka 5 zitafikia mahitaji ya ustahiki yanayotegemea mapato kwa huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto wakati zinapowasili nchini Marekani. Kwa sababu mipango ya Huduma za Usaidizi wa Familia za Watoto zinasisitiza uzingatiaji wa jamii mbalimbali zinazokua za kitamaduni na kilugha katika nchi hii, manufaa ya ushirikiano kati ya mpango wa Usaidizi wa Wajawazito na Familia za Watoto Wachanga/Usaidizi wa Familia za Watoto na mashirika ya kupata makazi mapya kwa wakimbizi yako wazi.

Mwongozo huu uliundwa kwa ajili ya mipango ya Usaidizi wa Wajawazito na Familia za Watoto Wachanga/Usaidizi wa Familia za Watoto, mpango wa Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi na mashirika mengine ya kijamii yanayohudumia wakimbizi na wahamiaji ili kuhakikisha wazazi wapya wako na maelezo ya msingi wanayohitaji kuhusu kulea watoto kuanzia wanapozaliwa hadi miaka 5 katika nchi hii. Ingawa watu wapya wanaweza kupata mwongozo huu ukiwa na manufaa wenyewe, unakusudiwa hasa kwa wafanyakazi wa watoa huduma za kijamii ili waitumie pamoja na wateja wao wakimbizi na wahamiaji. Mwongozo huu unalenga wazazi wagoni walio na ufasaha mdogo wa kuzungumza lugha ya Kiingereza na/au viwango vya chini vya ujuzi wa kusoma na kuandika. Kwa sababu mara nyingi dhana ngumu zinazochorwa

hapa zimerahisishwa, sehemu ya nyenzo (kurasa za 31-39) inatoa maelezo yanayopatikana kwa urahisi kwa watoa huduma na kuboresha vidokezo vya kimsingi katika mwongozo huu. Aidha, watumiaji watapata "Laha za Vidokezo" za nyongeza ambazo ni sehemu ya Zana ya Ushirikiano inayotolewa na BRYCS na NCCLR.

Kwa matokeo bora zaidi, tunapendekeza utumie mwongozo huu katika shughuli na matukio ya wazazi yanayofaa kitamaduni na kilugha, hasa yanayoendeshwa na wafanyakazi kwa ushirikiano na wazazi wapya walio na uzoefu na wazazi waliozaliwa Marekani kutoka kwa kabilia sawa. Shughuli kama hizi zinaweza kuwapa wazazi wakimbizi na wahamiaji fursa za kuuliza maswali, kujaribu tabia mpya, na kutafuta usaidizi unaofaa ili kurahisisha kuzoea nchi mpya (angalia chapisho la BRYCS la Ulezi katika Nchi Mpya: Zana ya Kushirikiana na Wazazi Wapya, http://www.brycs.org/documents/raisingchildreninanewcountry_web.pdf kwa maelezo zaidi kuhusu vikundi vya usaidizi wa wazazi, ikiwa ni pamoja na mitaala na nyenzo nyininge).

Mwongozo huu wenge michoro unasisitiza mada sita zifuatazo:

I) Ustawi wa Familia: Wazazi wana jukumu la kuhakikisha ustawi wa watoto wao. Hii inajumuisha shughuli mbalimbali zinazolenga udumishaji wa afya, kama vile mitindo ya maisha yenye afya, udhibiti wa lishe, usafi na afya ya mdomoni.

- 2) **Usalama na Ulinzi:** Wazazi wana jukumu la kuwaangalia watoto wao nchini Marekani, ndani na nje ya nyumbani, na kuwaweka salama kutohana na madhara kabla ya kuzaliwa na wakati wa utotonii.
- 3) **Uelekezaji na Nidhamu:** Namna za adhabu huwa zinatofautiana kulingana na utamaduni. Mbinu za kawaida za utunzaji wa mapema nchini Marekani zinajumuisha uimarishaji unaofaa, kuelekeza tabia (kuelekeza chaguo), na kuunda kanuni na adhabu zinazofaa umri. Ni muhimu kujua mambo yanayokubalika na yasiyokubalika nchini Marekani ili familia mpya ziweze kutumia mbinu zinazofaa kwa familia zao. Nidhamu inafaa zaidi inapotolewa kwa njia dhabitii na wakati wazazi wanaonyesha tabia inayotakikana wazazi:
- 4) **Ukuaji wa Akili yenye Afya:** Kipindi muhimu cha ukuaji wa kiakili kinafanyika kuanzia kuzaliwa hadi umri wa miaka 5. Wazazi wana jukumu muhimu katika kuwapa watoto wadogo matukio yanayoelimisha na kusimua kama vile kujihusisha kunakofaa, mazungumzo, kucheza michezo rahisi, kusoma, kuchezea nje, na kutumia shughuli za utaratibu kama fursa za kujifunza. Uzoefu huu wa mapema unaathiri sana jinsi ambavyo akili za watoto zitakua na jinsi ambavyo watashiriki ulimwenguni katika maisha yao.

Utangulizi

- 5) **Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule:** Kujifunza kunaanza mtoto anapozaliwa, na miaka 5 ya kwanza ni muhimu sana katika mafanikio ya mtoto shulenii katika siku za usoni. Wazazi ndiyo walimu muhimu na wa kwanza wa watoto wao na wanaweza kuwasaidia watoto wao kukuza upendo wa kujifunza kwa kutumia wakati usio na haraka katika kuzungumza na kucheza kwa kugundua na kufumbua mambo mapya pamoja. Kutumia ratiba za kila siku kama vile wakati wa kwenda kulala, kuoga, kula na safari za kwenda katika duka la vyakula zinaweza kutumika kama fursa za kujifunza na kuwasilisha lugha, maadili na imani za familia.
- 6) **Kujihusisha na Kikundi cha Utunzaji wa Mapema:** An emphasis on parent involvement with child care and early education providers may be new for some refugee and immigrant parents. Education is viewed as primarily the teachers' responsibility in many countries. In the US, child care and early childhood education settings often encourage parents to be actively involved in their child's development and education as well as within the program. This includes attending meetings, parent-teacher conferences, volunteering at the center, and engaging in home learning and other activities.

Kitabu hiki cha picha ni kazi inayoendelea. Tulipokea maoni kutoka kwa watoa huduma ya Makazi ya Wakimbizi, uongozi wa wakimbizi, Watoa huduma ya Kuanza Kichwa / Kichwa cha Mwanzo, wataalam wa ujifunzaji na ukuzaji wa watoto wa mapema, na familia za wakimbizi na wahamiaji wenye wakati wa maendeleo yake (tazama Shukrani). Lengo letu ni kuendelea kuboresha kitabu ili kiweze kubaki sasa na muhimu kwa wakala na wageni wanaowahudumia. Tunatarajia kuendelea kupokea maoni kwani kitabu hiki kinatumwa na kupimwa katika uwanja. Tafadhali tuma maoni yote kwa matoleo yajayo kwa info@brycs.org au ncclr@bankstreet.edu.

Ustawi wa Familia

Chaguo za maisha yenye afya bora—ikiwemo milo, kutunza mwili, usafi, kutunza meno, na kupata usingizi wa kutosha—kunasaidia kuimarisha familia na kusaidia ukuaji na kujifunza kwa watoto.

Utunzaji wa Wajawazito

Ili kusaidia mama na mtoto kuwa na afya bora, wanawake wajawazito wanapaswa:

- Kutembelea daktari katika ratiba ya kila mwezi.
- Kuzungumza na daktari kuhusu ujauzito na maendeleo ya mtoto.
- Kuzungumza na daktari kuhusu kujitayarisha kwa ajili ya mtoto.
- Kula lishe bora na kunywa vitamini maalum kwa wanawake wajawazito.
- Kufanya mazoezi.

Ustawi wa Familia

Afya

Madaktari na Wauguzi wanaweza kuwasaidia watoto wakiwa wagonjwa. Watoto pia wanapaswa kufanyiwa uchunguzi wa mara kwa mara ili daktari achunguze ukuaji wao na kuwapatia chanjo.

- Watoto wanapaswa kutembelea daktari kwa ajili ya "ziara za uchunguzi wa kawaida wa mtoto" kila baada ya miezi kadhaa.
- Watoto wenye miaka 2 au zaidi wanapaswa kutembelea daktari angalau mara moja kila mwaka.

Wakati wa ziara za watoto, madaktari wanaweza:

- Kumpa mtoto wako chanjo ya kuzuia ugonjwa, kama vile mafua au surua.
- Kupima uwezo wa mtoto wako wa kuona na kusikia.
- Kuhakikisha kuwa mtoto wako anakua inavyofaa.
- Kujibu maswali unayoweza kuwa nayo nayo kuhusu afya ya mtoto wako.
- Kuhakikisha kuwa mtoto wako yuko tayari kujezunga na shule.

Usafi

Kunawa mikono mara kwa mara kutakukinga pamoja na mtoto wako kutokana na maradhi na kusambaza viini nya maradhi.

- Watoto (na watu wazima) wanapaswa kunawa mikono kwa sabuni na maji yenye joto baada ya kutoka nje, klabla ya kula, na baada ya kutumia choo.
- Watu wazima wanaweza kusaidia watoto pamoja na watoto wachanga kunawa mikono.
- Watoto wanaweza kufunzwa kufunika mdomo na kiwiko chao wanapokohoa au kupiga chafya.

Watoto wachanga: Every day clean your baby's diaper area, face, hands and neck. Your baby may need a bath every 2 to 3 days.

Watoto walio na umri wa miaka 2 hadi 5: Huenda watoto wahitaji kuoshwa kila baada ya siku chache, au kila siku wakijichafua au wakitungia mafuta ya kujikinga na miale ya juu.

Tumia sabuni isiyo na kemikali nyingi kama vile shampuu ya watoto. Sabuni zilizo na rangi na marashi zinaweza kuathiri ngozi na macho ya watoto. Waangalie watoto wakati wote wakiwa katika bafu. Dakika 15 zimetosha kwa mtoto kuoga.

Afya ya Mdomo

Meno na fizi za watoto zinapaswa kusafishwa kila asubuhi na baada ya kula.

- **Watoto Wachanga:** Safisha fizi na meno ya kwanza mara 2 kila siku kwa kitambaa chenye unyevunyevu; mara moja baada ya kuwalisha mara ya kwanza na baadaye baada ya kuwalisha mara ya mwisho.

Watoto wenge umri wa mwaka 1 hadi miaka 8:

- Anza kwa kutumia mswaki laini wakati meno ya nyuma ya kinywa yanapotokea.
- Wasaidie watoto kupiga mswaki.
- Tumia dawa ya floraidi ya meno kiasi cha haragwe katika mswaki laini ulio na ukubwa wa kinywa cha mtoto.
- Watoto wanapaswa kutembelea daktari wa meno mara moja au Mara mbili kila mwaka baada ya umri wa mwaka 1 ili kuhakikisha meno na fizi zao ni zenyne afya.

Maji ya mfereji ni salama kunywa nchini Marekani. Floraidi ndani ya maji huzuia meno kuoza.

Lishe ya Mtoto Mchanga

Unyonyeshaji

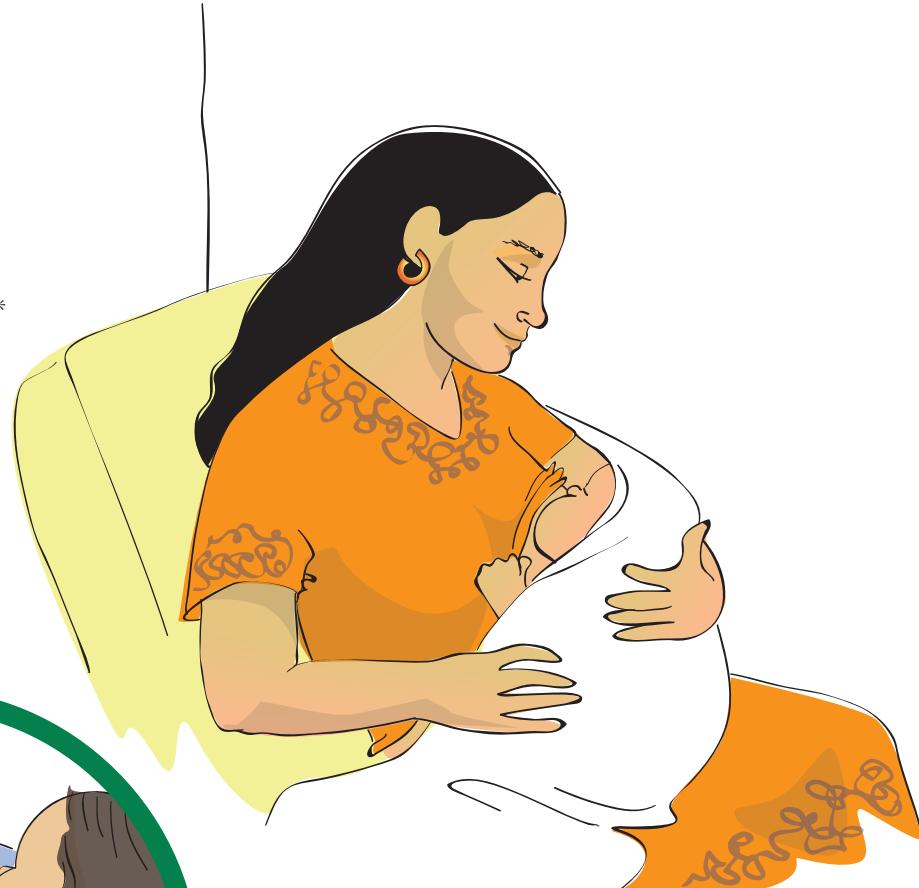
Breast milk is the best food for babies and helps babies to grow well and be healthy. It is best to breastfeed babies for 6 months or longer. In public places, many American mothers cover themselves with a blanket or go to a private place to breast feed a baby.

Babies that are not breast fed should drink formula with iron. Your doctor will tell you what kind of formula to use. Follow directions on the formula package to mix formula. Your doctor or the WIC agency* can answer your questions about how much formula to use.

• **Kuzaliwa hadi umri wa miaka 1.5:** Watoto wachanga wanakula “wanapohitaji” (wakati wanapohisi njaa). Hii mara nyingi huwa baada ya kila saa 1.5 hadi masaa 3.

• **Kuanzia miezi 4 hadi 6:** Watoto wachanga wanaanza kula vyakula vigumu. Kiwango na aina ya chakula kitaongezeka polepole kati ya miezi 8 na miezi 24.

Watoto wachanga hawapaswi kunywa vinywaji vilivyoongezwa sukari. Iwapo unawapa maji ya matunda, wapatie ausi 4 hadi 6 kwa siku au uchanganye nusu juisi na nusu maji.

* Wakimbizi waliopata makazi mapya hivi majuzi wanastahiki kupokea manufaa ya serikali kwa Wanawake, Watoto Wachanga na Watoto (WIC).
<http://www.fns.usda.gov/wic/>

Lishe Bora

Kula lishe bora na kufanya shughuli kunauweka mwili wako uwe na afya. Watoto wanahitaji kula vitafunio vyenye lishe bora na milo kadhaa kwa siku. Watoto wako wanapocheza kila siku kunawasaidia kuwa na uzito unaofaa.

Milo

Hatua ya kula angalau mlo mmoja kwa pamoja kama familia inasaidia wanafamilia kuwa karibu na kushiriki maadili na mila za familia.

- Watoto walio na umri wa miaka 1.5 hadi 5 wanafaa kupewa milo mitatu na vitafunio vyenye afya bora mara mbili au tatu kila siku.
 - Milo inafaa kuhusisha chakula kikuu kama vile nafaka; protini (nyama ua maharagwe); na matunda mengi na mboga.
 - Watoto wanapaswa kunywa vikombe 2 vya maziwa (au maziwa ya soya, maziwa ya mchele, maziwa ya lozi) kila siku.
- Maziwa yenye kiwango kidogo cha mafuta na vyakula vingine vinaweza kuzuia watu wazima na watoto wakubwa kutokuwa na uzito kupita kiasi.
- Watoto wote wanafaa kula kiamsha kinywa bora kila siku ili kuwa na nguvu ya kujifunza.
- Kunywa maji mengi kunasaidia familia yote

Kulala na Kuamka

Ni muhimu kwa watoto kupata usingizi wa kutosha. Watoto wanahitaji kulala ili kusoma na kuwa tayari kwa shule.

- Umri wa miezi 0 hadi 6:** Watoto wanawenza kulala kwa masaa 13 hadi 20 kila siku. Watoto wachanga mara nyingi huamka kila baada ya masaa 3 hadi 4 ili kula.
- Umri wa miezi 6 hadi 12:** Watoto wachanga wakiwa na umri huu wanawenza kulala karibia masaa 3 wakati vya mchana na kulala masaa 9 hadi 11 wakati wa usiku.
- Umri wa mwaka 1 hadi miaka 3:** Watoto wanawenza kulala karibia masaa 10 hadi 13 kila siku. Wanawenza kupumzika au kulala kwa dakika 15 hadi saa 1.
- Umri wa miaka 3 hadi miaka 5:** Watoto wakiwa katika umri huu wanawenza kulala karibia masaa 10 hadi 12 kila usiku. Iwapo watapata usingizi wa kutosha wanawenza kukosa kulala nyakati za mchana. Dakika 15 hadi 30 za muda usio na kelele zinaweza kusaidia.

Nyakati za usiku, wazazi wengine wanapenda kuweka kando mavazi na vitu vinginevyo ambavyo watoto wao watahitaji siku ifuatayo kwa utunzaji au chekechea.

Wakati wa Kulala

Watoto wanafanya vizuri wanapofuata ratiba ya kawaida.

- Unda ratiba ya wakati wa kulala, kama vile kupiga mswaki, kuvala mavazi ya kulala, kumsomea riwaya au kuimba kabla ya kulala.
- Hakikisha watoto wanalala wakati mmoja kila usiku.

Huu unaweza kuwa ni wakati mzuri wa kushiriki mambo mazuri, kuhadithiana, au kuimba nyimbo kutoka kwa tamaduni zenu pamoja na watoto.

Usalama na Ulinzi

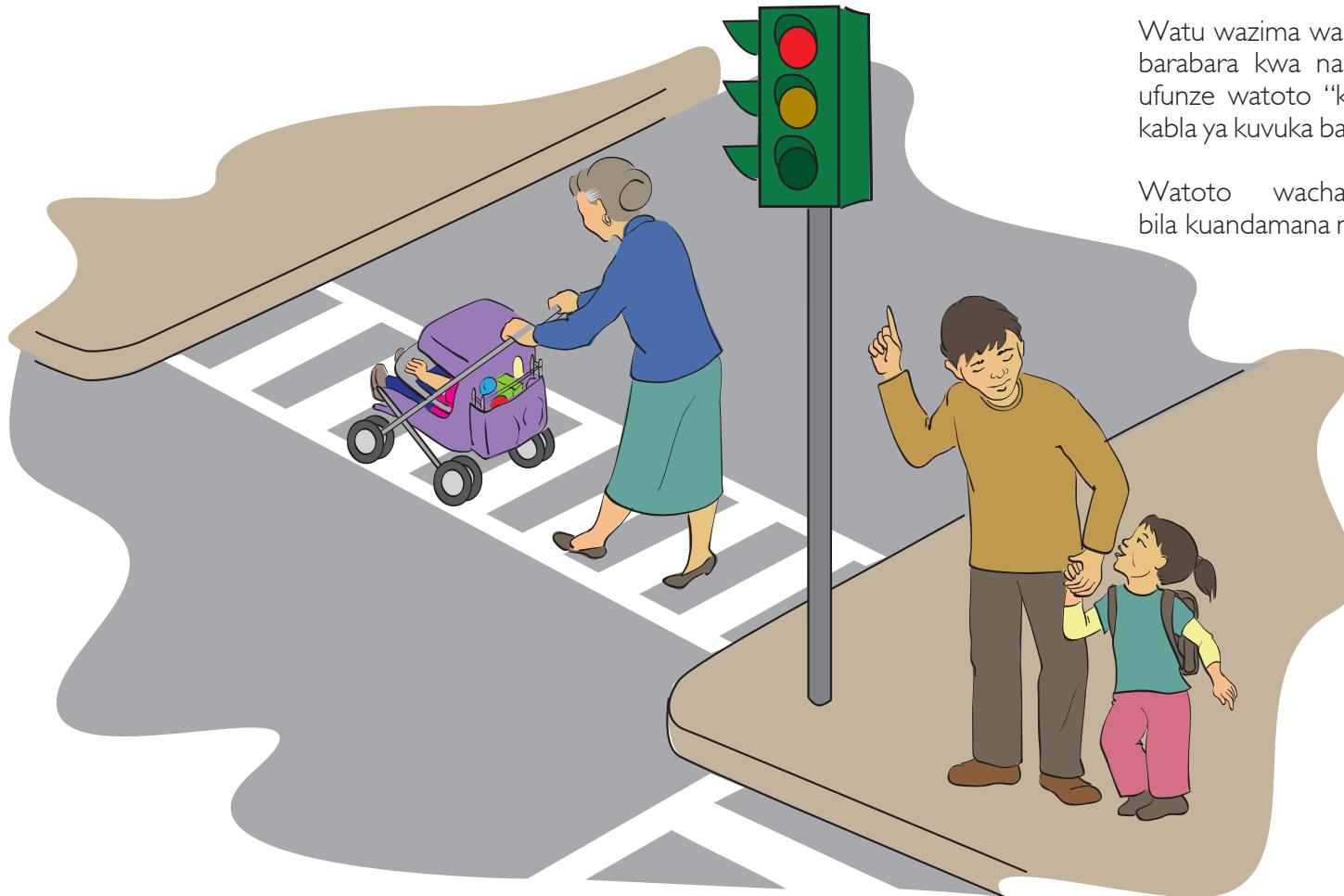
Usalama Nyumbani

Familia zinaweza kujifunza kuhusu jinsi ya kufanya nyumba zao kuwa salama kwa watoto.

- Weka vifaa hatari mahali ambapo watoto hawawezi kuvifiki.
- Weka vyoo, ngazi, eneo la moto, vipasha joto, na makabati yakiwa yamefungwa au mahali watoto hawawezi kuyafikia.
- Weka watoto mbali na rangi inayobambuka au kupasuka pasuka, na uoshe mikono, vifaa vyaa kuchezea, chupa, madirisha na sakafu ambazo ziko na vumbi au vipande vyaa rangi.
- Piga simu kwa 911 haraka iwapo mtoto wako amemeza kitu hatari, haamki, au hapumui.

Safety and Protection

Usalama Barabarani

Watoto wazima wanapaswa kusaidia watoto kuvuka barabara kwa namna salama. Tumia vivukio, na ufunze watoto "kusimama, kuangalia na kusikiza" kabla ya kuvuka barabara.

Watoto wachanga hawafai kwenda nje bila kuandamana na mtu mzima.

Usalama Ndani ya Gari na Teksi

Usalama na Ulinzi

Viti vya usalama vya watoto na mishipi ya viti vya gari huwa inaokoa maisha, na unahitajika kisheria kujifunga katika majimbo mengi.

Usidhubutu kuwaacha watoto wenyewe umri wa chini ya miaka 10 peke yao ndani ya gari.

Watu wote wazima na watoto wakubwa wanafaa kufunga mishipi ndani ya gari kila wakati. Watoto wachanga wanafaa kutumia kiti maalum kila wakati kinachowekwa katika kiti cha nyuma ya gari.

Eneo ambalo mtoto atakaa litategemea umri wake:^{*}

- **Chini ya mwaka 1:** Wakati wote weka kiti kikiangalia nyuma (kuangalia nyuma)
- **Miaka 1 hadi Miaka 3:** Viti vya gari vinafaa kubakia vimeangalia nyuma kwa muda mrefu iwezekanavyo.
- **Miaka 4 hadi Miaka 7:** Watoto wanafaa kutumia viti vilivyoangalia mbele pamoja na kufunga mikanda ya usalama.

Mara tu watoto wanapokua wakubwa kuzidi umri wa kukaa kwenye kiti kilichoangalia mbele pamoja na mikanda ya usalama, watatumia kiti cha kutunikwa juu ya kile cha gari. Watoto walio chini ya umri wa miaka 13 wanafaa kusafiri katika kiti cha nyuma cha gari.

* Uliza mashirika ya eneo lako kuhusu sheria za jimbo lako kuhusiana na uwekaji wa viti na uchunguze kiti chako kwa urefu na uzito unaostahili.

Usalama na Ulinzi

Usalama katika Maeneo ya Umma

Funza watoto kutochukua peremende au zawadi kutoka kwa watu ambao familia zao haziwafahamu, na kumwambia mtu mzima wanayemwamini iwapo mtu fulani anawafanya kuhisi woga.

Usivute sigara karibu na watoto, na usiwakubalie watu wengine wavute sigara karibu na watoto.

Kuwaangalia Watoto

Wazazi wanatakiwa kuwaangalia watoto wao kila wakati. Majirani hawatamchunga watoto wa mtu mwingine isipokuwa kama wataombwa kufanya hivyo na kukubali kufanya hivyo.

Kila jimbo lina sheria tofauti kuhusiana na jinsi ya kuwaangalia watoto. Hapa kuna baadhi ya miongozo ya jumla kwa watoto wachanga:

- Ili kuweka watoto wadogo salama, wanapaswa kuangaliwa kwa karibu na mtu mzima wakiwa ndani na nje ya nyumba.
- Watunzaji wa watoto wanatakiwa kujua kila wakati jinsi ya kuwasiliana na wazazi au watu wengine wanaowajibika na kupiga simu kwa 911 iwapo kutatokea jambo la dharura.
- Watoto walioko nchini Marekani mara nyingi huwa hawatunzi watoto wengine hadi wafikapo umri wa miaka 11 hadi 12 na huenda wakose kuwaangalia watoto wachanga au watoto wadogo hadi wafikapo umri wa miaka 15.
- Usidhubutu kuwaacha watoto wachanga peke yao.

Kuzuia Madhara kwa Watoto

Tumia mbinu zinazofaa katika kuelekeza na kuadhibu watoto. Omba mpango wa Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi au Huduma ya Usaidizi wa Familia za Watoto kwa ushauri na usaidizi iwapo utauhitaji.

Kuna aina nne za madhara kwa watoto:

1. **Dhuluma za kimwili:** Majeraha kwa watoto kutokana na matendo kama vile kuchapwa, kugongwa, kuumwa, kuchomwa, kutikiswa au namna nyingine za kumdhuru mtoto.
2. **Kutelekeza mtoto:** Kuacha mtoto kabisa, au kukosa kutunza mtoto: kukosa kukidhi mahitaji ya mtoto ya kimwili, kielimu, au ya kimatibabu. Kuwa maskini hakumaanishi kuwa wazazi wamewatelekeza watoto.
3. **Dhuluma za kingono:** Shughuli yoyote ya kingono baina ya mtoto na mtu mzima.
4. **Dhuluma za kihisia Kumpigia kelele, kumtusi, au kumdhalilisha mtoto.**

These kinds of harm to children are illegal in the US. Certain people, such as teachers, doctors, and social workers must report marks on a child that could be signs of child abuse.

Uelekezaji na Nidhamu

Watoto wadogo hutumia namna nyingi za kuwaeleza wengine wanachohitaji au wanachohisi. Watoto wadogo wanahitaji usaidizi kueleza hisia zao na kudhibiti tabia zao.

Ifuatayo ni mifano ya uelekezaji unaofaa na adhabu zinazofaa kulingana na umri.

Kuzaliwa hadi Miaka 1.5

Watoto wachanga hutujulisha kwamba wanahitaji usaidizi wetu wanapotoa sauti, kulia, au kukasirika.

- Shughulikia mahitaji yake kwa haraka (njaa, kumbadilisha nepi, kumpeleka akalale, kumweka akiwa mustarehevu, kumbembeleza, kumwangalia).
- Unda ratiba ya kawaida ya kila siku ya kucheza, kuoga, kumlisha na kulala.

Uelekezaji na Nidhamu

Miaka 1.5 hadi Miaka 2

Watoto wanapokua na kuendelea, uelekezaji na adhabu zinafaa pia kubadilishwa.

- Wakati tabia zisizotakikana (kuchapa, kugonga, kuuma, kulipuka kwa hasira) zinapotokea, mwondoe mtoto wako kutoka kwa hali hiyo na utumie maelezo thabiti na wazi kama vile, "Hapana, kuuma kunaumiza."
- Chunguza ili ubaini ni nini kinachosababisha tabia hii.
- Waelekeze watoto katika shughuli nyingine.
- Waonyeshe watoto njia nyingine ya kujieleza au kukidhi mahitaji yao.

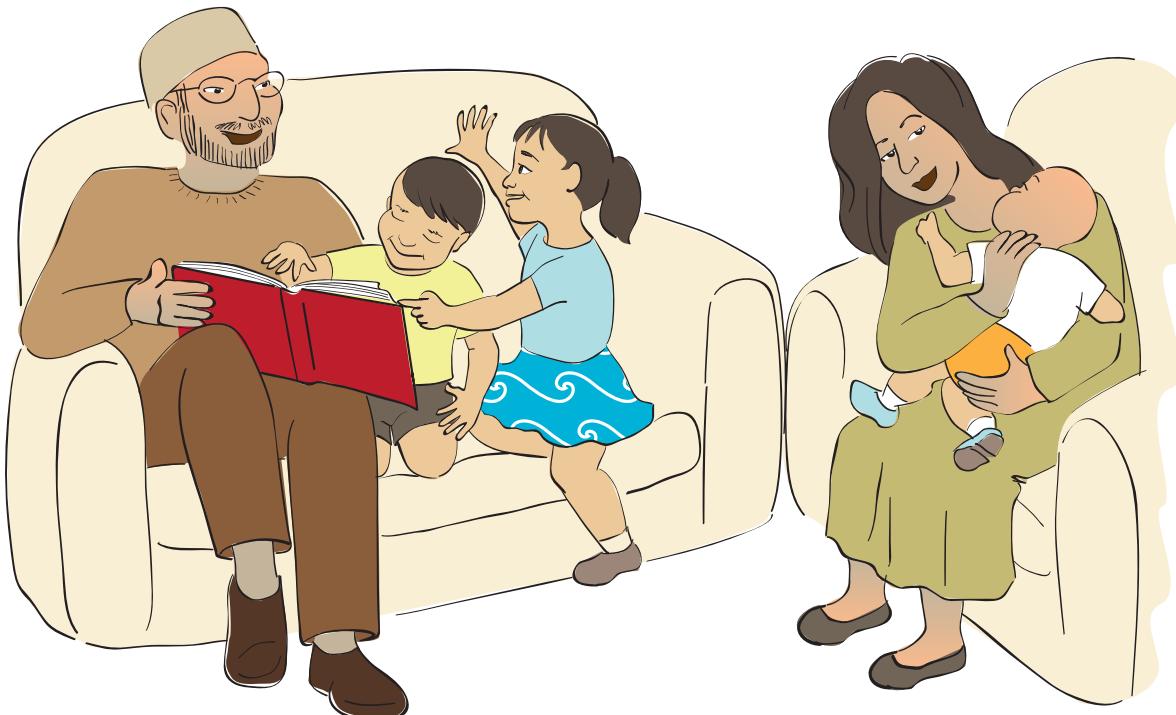
Miaka 2 hadi Miaka 5

Watoto wanaweza kubadili hisia haraka mno na wanaweza kuonyesha hasira nyingi au kulipuka kwa hasira.

- Tumia maneno rahisi na mafupi kuwajulisha unachotaraja kutoka kwao.
- Chunguza ili ubaini ni nini kinachosababisha tabia hii.
- Mwelekeze katika shughuli inayofaa zaidi. Kwa mfano, iwapo mtoto wako anamitungia mchanga mtoto mwengine, unaweka kumtoa kwenye kijisanduku cha mchanga na badala yake kumpa mpira wa kurusha.
- Mwombe mtoto achague kati ya shughuli nyingine mbili. Kwa mfano, kumwelekeza mbali ili asifiki kitu kinachoweza kuvunjika, unaweka kumwambia, "Je, ungependa kucheza na kichezeo cha lori, au unataka kucheza fumbo?"
- Tenda jinsi unavyotaka mtoto wako atende.
- Unda kanuni rahisi.
- Mpe mtoto wako umakinifu unaofaa anapotenda vizuri.

Ukuaji wa Ubongo wenyе Afya

Afya nzuri na mahusiano mazuri ni muhimu katika ukuaji wa ubongo wenyе afya. Endelea kuzungumza na mtoto wako kwa lugha ya asili. Kujifunza lugha mbili au zaidi ni kitu kizuri kwa ubongo.

Tayari kwa Kujifunza

Wasaidie watoto kujifunza kila siku kwa:

- Kuwa na ratiba mara nyingi uwezavyo (ya kucheza, kula, kuoga, kulala).
- Kuzingatia mila za familia (muziki, hadithi, sherehe, lugha ya asili).
- Kutumia wakati kufanya vitu pamoja (kuandaa milo, kuosha vyombo, kucheza michezo, na kuimba).
- Kuzungumza na kumsikiza mtoto wako.

Kujifunza kwa Kutumia Hisia Mbalimbali

Watoto wanahitaji kutumia miili yao yote ili kusoma (kugusa, kuzungumza, kusikia, kuonja, kuona, kunusa).

Usiwakubalie watoto kuanzia ambao wamezaliwa hadi miaka 2 kutazama runinga: inaweza kudhuru ukuaji wa ubongo wao.

Dhibiti wakati ambao watoto walio na zaidi ya miaka 2 wanatumia kutazama runinga na kucheza michezo ya kompyuta.

Fuatilia maudhui wanayotazama ili uhakikishe yanafaa watoto.

Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule

Wanachosoma watoto kutoka wanapozaliwa hadi miaka 5 ni muhimu katika mafanikio yao shulen.

- Wazazi ni walimu wa kwanza na muhimu kwa watoto. Wanawafunza watoto ustadi muhimu wanapokuwa pamoja nao.

- Kujihusisha kwao kunakofaa kutoka kuzaliwa hadi miaka 5 kunasaidia kutayarisha watoto kwa shule.

- Watoto walio na ustadi imara wa lugha ya asili hufanya vyema shulen.

Daktari wa mtoto wako anaweza kukusaidia kujuu jinsi mtoto wako anavyokua na kusoma.

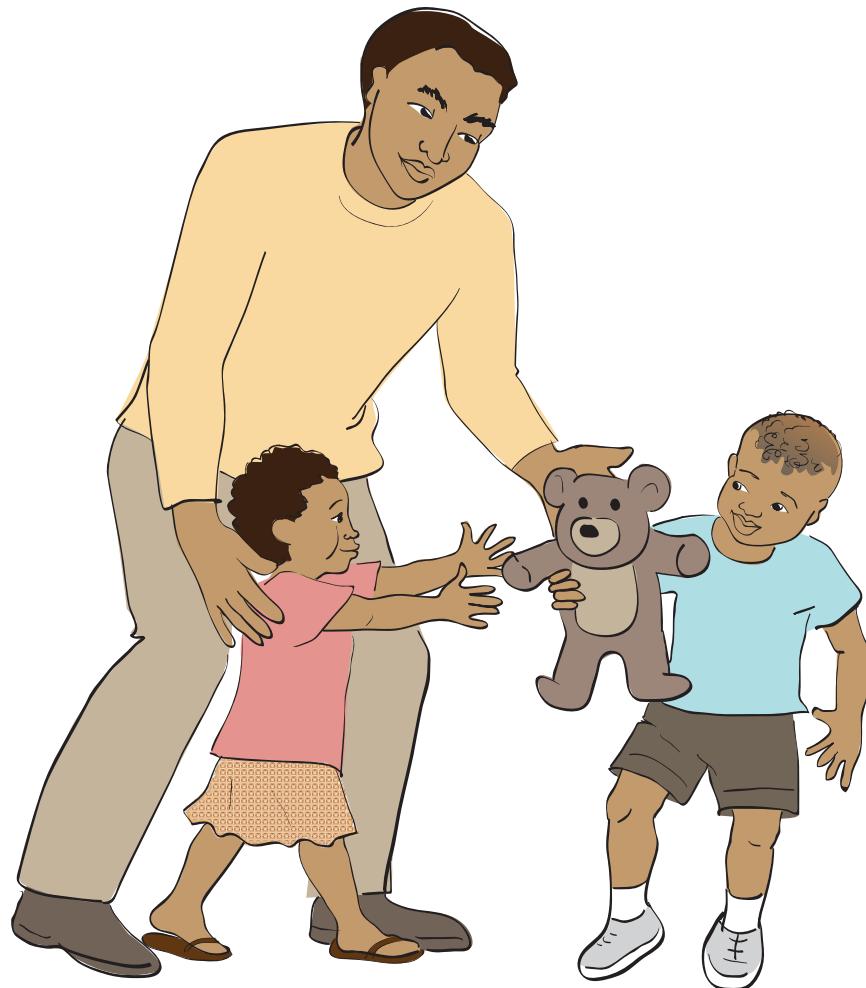

Maendelezo ya Kijamii na Kihisia

Watoto hujifunza kuhusu mahusiano kutokana na mahusiano mema kati ya wazazi na watu wengine wazima. Watoto ambao wanaweza kujua hisia zao, kudhibiti hisia zao na kuhusiana vizuri na wengine wanafanikiwa zaidi shulenii na katika maisha.

Watoto wanahitaji:

- Kujua kinachotarajijiwa kutoka kwao.
- Kujua jinsi ya kuonyesha hisia zao na kujihuisha na wengine (kama vile kujituliza, kucheza na wengine, kuchukua zamu, kushiriki, kusaidia wengine, kufuata kanuni rahisi).
- Kusikia wakisifiwa kuwa wanafanya mambo jinsi inavyofaa.
- Kusikia na kuona watu wazima wakitenda jinsi inavyofaa.

Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule

Maendeleo ya Lugha na Ujuzi wa Kuandika na Kusoma

Kutoka kuzaliwa hadi miaka 5, watoto wanajifundisha ustadi muhimu wa kusikiza na kuzungumza. Ustadi huu unawasaidia kuwasiliana na watu wengine na kujifundisha kusoma na kuandika. Watoto wananaufaika na kujifundisha na kutumia lugha yao ya asili. Kuzungumza lugha nyingi kunaweza kunufaisha ukuaji wa akili za watoto.

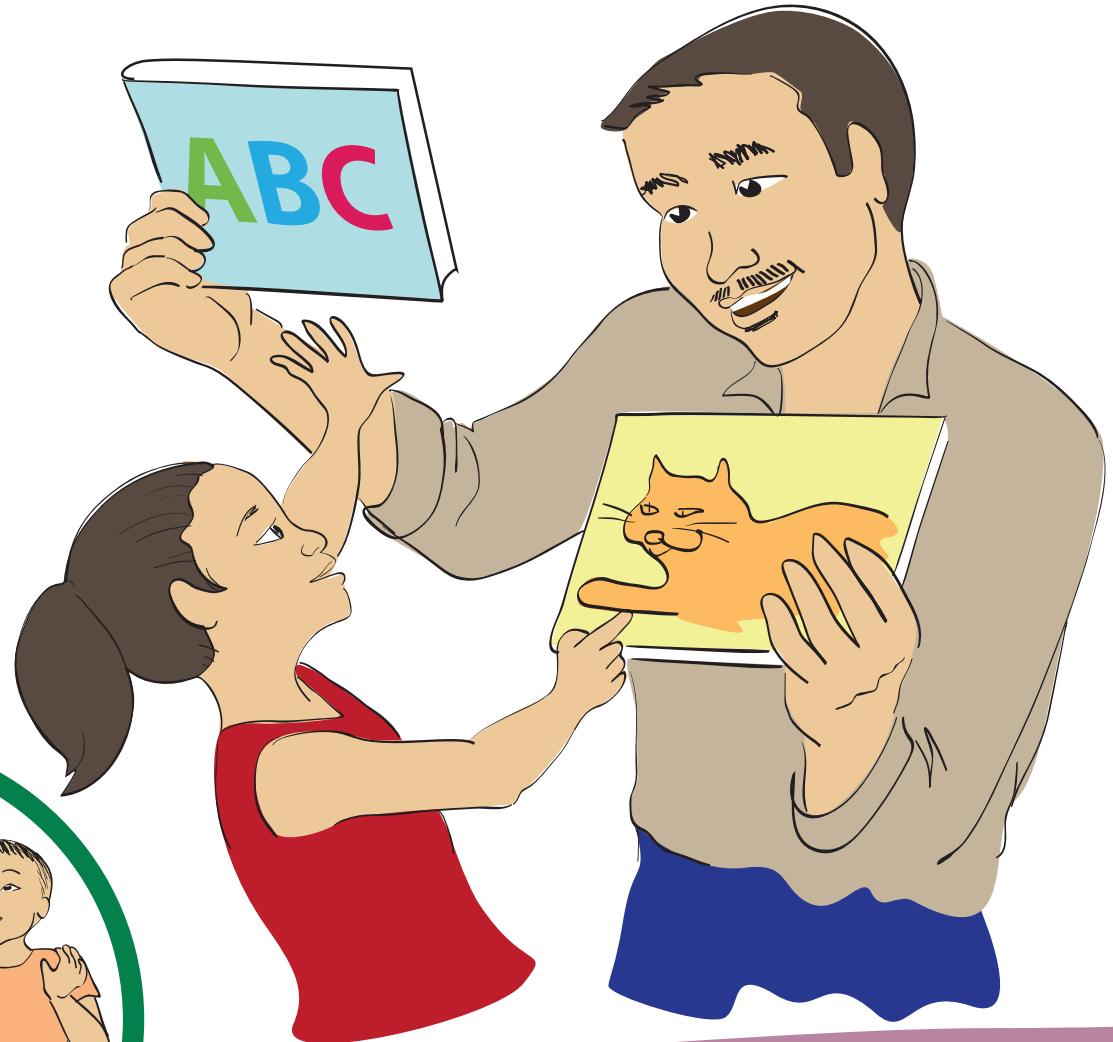
Kuzaliwa hadi miaka 3

- Zungumza na mtoto wako siku nzima.
- Sikiza sauti na maneno ya mtoto wako. Rudia sauti na maneno anayonena mtoto wako.
- Fundisha mtoto wako maneno mapya kwa kuzungumza kuhusu shughuli unazofanya katika siku.
- Tumia ukariri, nyimbo, na matendo ili kumfundisha mtoto wako kuhusu lugha.
 - Msimulie mtoto wako hadithi ukitumia picha, vitabu, vikaragosi au vifaa vingine.
 - Msomee mtoto wako vitabu kwa hisia, na ufanye usomaji uwe wa kupendezza.

Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule

Miaka 3 hadi Miaka 5

- Tumia lugha ya asili mnapokuwa nyumbani.
- Tumia lugha ya asili na Kiingereza shulenii.
- Tumia maneno mbalimbali katika lugha zote mbili.
- Imba nyimbo, jifunze ukariri, na kusoma hadithi katika lugha zote mbili.
- Waombe watoto wasimulie hadithi katika lugha zote mbili.
- Mpatie vitabu vilivyo na picha, hadithi fupi, ukariri, mashairi, na alfabeti kwa lugha zote mbili.
- Mpatie kalamu za alama, krayoni, penseli na karatasi ili kuhimiza uchoraji na kuiga maandishi.

Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule

Mbinu za Kujifunza

Familia zinaweza kusaidia watoto kumakinika na kuwa wabunifu na wachunguzi. Huu ni ustadi ambao watoto watahitaji shulenii na katika maisha.

Njia za kuwasaidia watoto kujifundisha:

- Gundua na utumie vifaa na watu.
- Ruhusu watoto wafanye maamuzi, kama vile kuchagua kifaa cha kuchezza au mavazi ya kuvaa.
- Wasaidie kumaliza shughuli walioianza.
- Wahimize watoto kuuliza maswali.
- Tambua na kuisifu juhudii zao.

Maendeleo ya Kiakili na Maarifa ya Jumla

Saidia katika maendeleo ya kiakili ya mtoto wako kwa kuwahimiza kuchunguza na kujifundisha kila siku. Unawenza:

- Kueleza na kulinganisha rangi, ukubwa, na maumbo ya vifaa vya kuchezea.
- Kuhesabu, kupima na kulinganisha vifaa vya kuchezea.
- Kutenganisha vifaa vya kuchezea na kuviweka pamoja tena.
- Kufanya mazoezi kwa kutumia vifaa vya kila siku, kama vile kichanuo au mswaki.

Mapendekezo kulingana na umri:

• **Kuzaliwa hadi umri wa miaka 1.5:** Zungumza na watoto wachanga kuhusu ulimwengu unaowazunguka, ikiwa ni pamoja ukubwa, maumbo, na rangi za vifaa vilivyo nyumbani kwao na nje ya nyumba. Tumia vifaa vya kuchezea na vifaa vilivyo na rangi, maumbo, na maumbile tofauti, kama vile vifaa vinavyorindima, vifaa vya kuchezea vya kufinya, vifaa vya kuchezea vya nguo na mipira laini.

• **Miaka 1.5 hadi miaka 3:** Zungumza na mtoto wako kuhusu mambo ambayo unafanya kila siku. Fafanua ni "kwa nini" tunafanya mambo, kama vile "kwa nini tunafagia sakafu? Ili kusafisha uchafu."

• **Miaka 3 hadi miaka 5:** Msaidie mtoto wako kuimarisha uwezo wake wa kukumbuka mafundisho na matukio yaliyopita kwa kuchenza mchezo wa "Je, unakumbuka wakati ambapo..." na kuzungumza kuhusu vitu ambavyo vilitendeka wakati uliopita.

Masomo ya Mapema na Utayari wa Shule

Ukuaji wa Kimwili

Shughuli za kimwili za kila siku (mazoezi) ni muhimu ili misuli iweze kukua, ili kudumisha uzito unaofaa, na kuimarishe uratibu.

Shughuli za kimwili za kila siku:

- **Kuzaliwa hadi umri wa miaka 1.5:** Uhuru wa kusogea mwili kila siku
- **Miaka 1.5 hadi miaka 3:** Dakika 60 hadi 90 za mazoezi kila siku.
- **Miaka 3 hadi miaka 5:** Dakika 60 hadi 120 kila siku.

Watoto wanahitaji uwezo wa kusogea ulio mkubwa na mdogo kwa ajili ya shule.

Misuli mikubwa au msogeo mkubwa ni pamoja na: Kubiringika, kusimama, kutambaa, kutembea, kukimbia, kupanda, na kurusha na kushika mpira.

Misuli midogo au msogeo mdogo ni pamoja na: Kuchukua vifaa vidogo, kushika krayoni, penseli, au kikombe, kupanga vipande vya kuchezza, kuunda shanga, kufungua kifundo cha mlango, kuchora au kuandika, kuchenza na vinyunya na kutatua mafumbo.

Kujiunganisha na Kikundi cha Utunzaji wa Mapema na Elimu

Wasiliana na shirika lako la Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi kwa maelezo kuhusu huduma za utunzaji wa watoto katika jamii yako. Nchini Marekani, lazima wazazi waangalie watoto kila mara kwa watoto walio katika chekechea. Wazazi walioajiriwa ni lazima watafute huduma za kuwatanza watoto wao. Aina na gharama za utunzaji wa watoto zinatofautiana katika kila jamii. Mipango ya Huduma za Usaidizi wa Wajawazito na Familia za Watoto Wachanga/Usaidizi wa Familia za Watoto zinaweza kutoa utunzaji wa watoto pamoja na huduma za maendeleo na masomo ya watoto.

Kuhudhuria mpango mpya au shule kunaweza kusababisha mfadhaiko kwa watoto na wazazi. Shirikiana pamoja na mipango ya Huduma za Usaidizi wa Wajawazito na Familia za Watoto Wachanga/Usaidizi wa Familia za Watoto, mipango ya utunzaji wa watoto, na chekechea za eneo ulipo ili kusaidia kuwatayarisha watoto kuzoea mazingira mapya.

Kujiunganisha na Kikundi cha Utunzaji wa Mapema na Elimu

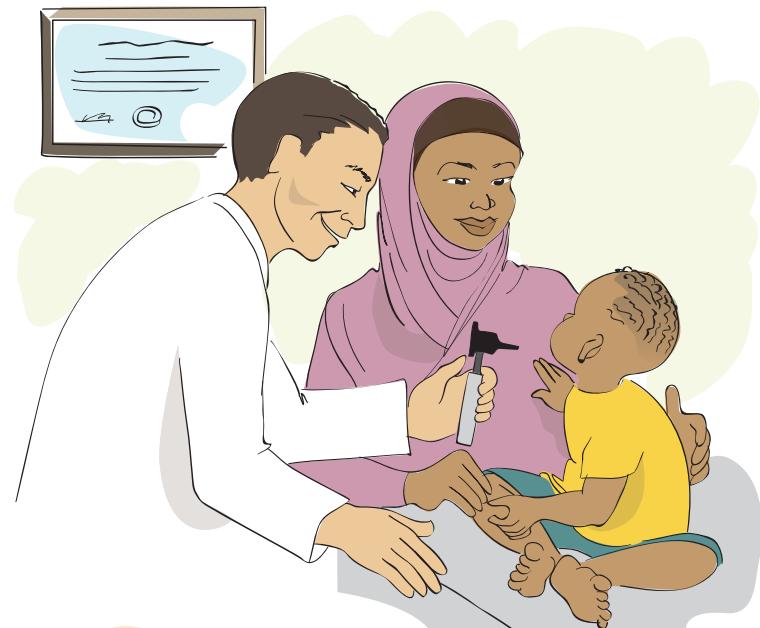
Uhusikaji wa Familia katika Kikundi cha Utunzaji wa Mapema na Elimu

Watoa huduma za kikundi cha utunzaji wa mapema na elimu na mipango kama vile Huduma ya Usaидizi wa Familia za Watoto wanawahimiza wazazi kuhusika moja kwa moja katika mipango yao. Wakati wazazi wanapokutana na mwalimu wa watoto wao na kuhusika katika shule ya watoto wao au katika mpango wa utunzaji, watoto wanaweza kujifunza vyema zaidi.

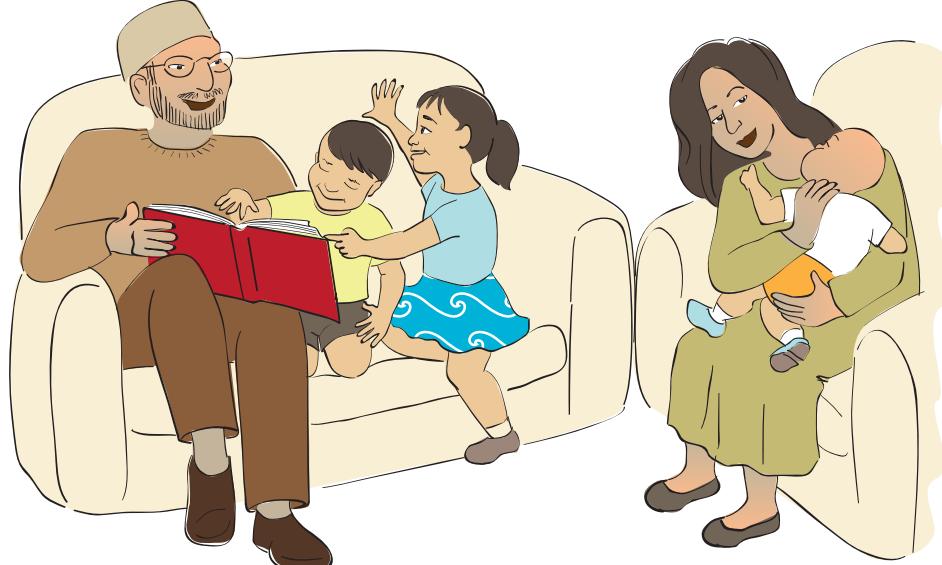
Wazazi wanaweza kuombwa kuhudhuria vikao, kukutana na walimu shulenii au nyumbani kwa wazazi, au kujitolea kutoa huduma katika kituo.

Wakati wa kukutana na walimu au wafanyakazi wengine wa mpango, unaweza kuomba usaидizi wa mkalimani kila wakati.

Muhtasari wa Picha

Summary of Images

I. Ustawi wa Familia (Kurasa za 1-8)

Utunzaji wa Wajawazito (Ukurasa wa 1)

Vituo vya Kudhibiti na Kuzuia Magonjwa—Kuzuia dosari za uzazi kabla na wakati wa ujauzito.

<http://www.cdc.gov/ncbddd/jump/pregnancy.html>

Kwa Kihispania.

<http://www.cdc.gov/ncbddd/spanish/jump/pregnancy.html>

The Council on Healthy Mothers and Babies—Brosha kwa Kiingereza au Kihispania; vipeperushi, mabango kwa Kiingereza, Kihispania au Kisomali

<http://www.healthymothersandbabies.org/pcc.htm>

Emergency & Community Health Outreach—Video za mtandaoni kuhusu utunzaji wakati wa ujauzito; bofy viungo vya lugha katika eneo la kulia kwa video kwa lugha za Kihmong, Kikhmer, Kilao, Kisomali, Kihispania na Kivietnamu.

<http://www.echominnesota.org/library/prenatal-health>

Kaiser Permanente—Maeleo ya Ujauzito na kabla ya kujifungua: aikoni ya Kihispania iko katika sehemu ya juu kulia.

<https://healthy.kaiserpermanente.org/health/care/pregnancy>

Idara ya Huduma za Afya na Binadamu ya Marekani—Laha ya ukweli kuhusu utunzaji wakati wa ujauzito.

<http://www.womenshealth.gov/publications/our-publications/fact-sheet/prenatal-care.cfm>

Kwa Kihispania.

<http://www.womenshealth.gov/espanol/publicaciones/nuestras-publicaciones/hojas-datos/atencion-prenatal.cfm>

Afya, Usafi (Kurasa za 2-3)

Vituo vya Kudhibiti na Kuzuia Magonjwa—“Parents: ABCs of Raising Safe and Healthy Kids.”

<http://www.cdc.gov/family/parentabc/>

“Family Health Information in Spanish.”

<http://www.cdc.gov/family/spanish/index.htm>

“Stages of life and special populations, in Spanish.”

<http://www.cdc.gov/spanish/etapas/>

“Immunization Requirements for Child Care and School.”

<http://www.cdc.gov/vaccines/parents/record-reqs/childcare-school.html>

Hospitali na Kliniki za Watoto za Minnesota—Nyenzo za Wagonjwa/Familia kuhusu mada tofauti za Afya, kwa Kiingereza, Kihmong, Kisomali au Kihispania.

<http://www.childrensmn.org/Manuals/PFS/Alphabetical.asp#PFSDocListB%20multilingual%20health%20materials>

Community Living Toronto (Canada)—Laha za vidokezo zilizotafsiriwa kuhusu afya ya kabla ya shule, mada za usafi na mawasiliano; zinapatikana katika lugha za Kiarabu, Kichina, Kifarsi, Kifaransa, Kiitaliano, Kikorea, Kireno, Kisomali, Kihispania, Kitagalag, Kitamil, Kituruki, Kiurdu na Kivietnamu.

<http://connectability.ca/2011/03/02/foreign-language-tip-sheets/>

Early Childhood Research Institute on Culturally and Linguistically Appropriate Services (CLAS)—Brosha, miongozo, uchunguzi wa ukuaji kwa familia unapatikana katika lugha za Kiamharic, Kikambondia, Kichina, Kiingereza, Kifarsi, Kihmong, Kihungari, Kikorea, Kilao, Kipoland, Kirusi, Kihispania, Kivietnamu

<http://www.clas.uiuc.edu/special/childfind/index.html>

Marejeleo na Nyenzo

KidsHealth—Maeleo ya afya ya watoto.

<http://kidshealth.org/parent/>

Kwa Kihispania.

http://kidshealth.org/kid/centers/spanish_center_esp.html

National Institutes of Health—Ziara za uchunguzi wa kawaida wa mtoto, na aikoni ya Kihispania katika sehemu ya juu kulia

<http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/ency/article/001928.htm>

Office of Head Start—National Center on Health.

<http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/health>

Maeleo ya kiafya kwa Kihispania

<http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/Espanol/Health>

Afy ya Mdomoni (Ukurasa wa 4)

First 5 Santa Clara County—Nyenzo za afya ya mdomo kwa Kiingereza, Kihispania, Kivietnamu.

<http://www.first5kids.org/es/node/345>

National Maternal and Child Oral Health Resource Center—Nyenzo za mpango wa Huduma za Usaizizi wa Familia za Watoto kwa Kiingereza na Kihispania

<http://www.mchoralhealth.org/materials/HS.html>

Lishe Bora (Ukurasa za 5-6)

National Institutes of Health—Lishe ya watoto.

<http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/childnutrition.html>

Kwa Kihispania

<http://www.nlm.nih.gov/medlineplus/spanish/childnutrition.html>

United States Department of Agriculture (USDA)—Kituo cha lishe bora na maeleo (ulaji unaozingatia lishe bora, uchunguzi na utathmini, WIC); tafuta nyenzo zilizotafsiriwa kwa kuweka lugha katika dirisha la “Tafuta”

<http://fnicsearch.nal.usda.gov/fnicsearch/result-list/fullRecord:children/>

Kulala & Kuamka, Wakati wa Kulala (Kurasa za 7-8)

Idara ya Afya ya Minnesota—Elimu kuhusu usingizi salama kwa watoto wachanga katika lugha za Kiingereza, Kihmong, Kisomali, na Kihispania.

<http://www.health.state.mn.us/divs/fh/mch/mortality/safeandasleep/orderform/index.cfm>

National Sleep Foundation—Sleep for kids.

<http://www.sleepforkids.org/>

Pata maeleo kuhusu usingizi wa watoto.

<http://www.sleepforkids.org/html/tp.html>

Kwa Kihispania.

<http://www.sleepforkids.org/html/spsheet.html>

2. Usalama & Ulinzi (Kurasa za 9-14)

National Crime Prevention Council—Nyenzo za wazazi kuhusu masuala tofauti ya usalama.

<http://www.ncpc.org/topics/by-audience/parents>

Kwa Kihispania.

<http://www.ncpc.org/topics/by-audience/en-espanol>

Usalama Nyumbani (Ukurasa wa 9)

Vituo vya Kudhibiti na Kuzuia Magonjwa—Preventing poisoning and injuries in children. <http://www.cdc.gov/family/parentabc/>

Protect the Ones You Love: Majereha ya Watoto yanaweza Kuzuiwa.

<http://www.cdc.gov/safecchild/>

Vidokezo kuhusu jinsi ya kulea watoto wenyewe afya na salama, kwa Kihispania.

<http://www.cdc.gov/family/parenttips/tips-sp.pdf>

Occupational Knowledge International—Nyenzo kuhusu watoto wanaowekwa katika hatari ya kemikali ya risasi katika Kiingereza, Kibosnia, Kichina, Kifarsi, Kifaransa, Kihmong, Kirusi, Kisomali, Kihispania, Kiurdu, Kivietnamu. <http://www.okinternational.org/lead-paint/Resources>

Safe Escape—Maeleo ya usalama wa jumla, ikiwa ni pamoja na “Utayari wa Dharura kwa Watoto Walio na Ulemavu au Mahitaji ya Matibabu,” pamoja na aikoni ya utafsiri wa Kihispania katika sehemu ya juu ya ukurasa wa kwanza.

<http://www.safeescape.org/>

Safe Kids USA—Safety basics by age group.

<http://www.safekids.org/safety-basics/big-kids/at-home/?gclid=CM2pz9vrK0CFYJdtgodQWjZKA>

Educational Tip Sheets in English and Spanish.

<http://www.safekids.org/educators/educational-tip-sheets.html>

Usalama Barabarani (Ukurasa wa 10)

Centers for Disease Control and Prevention—Safety tips.

<http://www.cdc.gov/nccdpHP/dnpa/kidswalk/pdf/section11.pdf> Street safety resources in Spanish. <http://www.cdc.gov/spanish/especialesCDC/SeguridadPeatones/>

Usalama kwenye Gari na Taksi (Ukurasa wa 11)

National Highway Traffic Safety Administration—Child pedestrian safety. <http://www.nhtsa.gov/ChildPedestrianSafetyCurriculum>

Child safety seats, with Spanish resource tab at bottom.

<http://www.nhtsa.gov/Safety/CPS>

Safe Kids USA—Kids in and around cars.

<http://www.safekids.org/safety-basics/safety-guide/kids-in-and-around-cars/>

Basic car seat safety in Chinese, French, Korean, Spanish, Tagalog, Vietnamese.

<http://www.safekids.org/educators/educational-tip-sheets.html>

Usalama katika Maeneo ya Umma (Ukurasa wa 12)

The Early Learning Community—Stranger safety.

<http://www.earlylearningcommunity.org/page/stranger-safety>

National Center for Missing and Exploited Children.

http://www.missingkids.com/missingkids/servlet/PageServlet?LanguageCountry=en_US&PageId=2814

Resources in Spanish. http://www.missingkids.com/missingkids/servlet/ResourceServlet?LanguageCountry=es_US&PageId=0

Kuwaangalia Watoto (Ukurasa wa 13)

Child Welfare Information Gateway—Leaving your child home alone. <http://www.childwelfare.gov/pubs/factsheets/homealone.cfm> In Spanish.

http://www.childwelfare.gov/pubs/factsheets/homealone_sp.cfm

KidsHealth—Leaving your child home alone.

http://kidshealth.org/parent/firstaid_safe/home/home_alone.html

National Network for Childcare—Home alone and readiness checklist. http://www.nncc.org/SACC/sac31_home.alone.html

Prevent Child Abuse America—Home alone child tips.

http://www.preventchildabuse.org/publications/parents/downloads/home_alone.pdf

Kuzuia Madhara kwa Watoto (Ukurasa wa 14)

Prevent Child Abuse America—Fact sheets about child abuse and neglect. <http://www.preventchildabuse.org/publications/parents/index.shtml>

Marejeleo na Nyenzo

3. Uelekezaji na Adhabu (Kurasa za 15-17)

Centers for Disease Control and Prevention—Positive parenting tips. <http://www.cdc.gov/ncbddd/childdevelopment/positiveparenting/index.html>

In Spanish. <http://www.cdc.gov/ncbddd/spanish/childdevelopment/positiveparenting/index.html>

Head Start Center for Inclusion—Family page for parents of children with special needs. <http://depts.washington.edu/hscenter/families>

Challenging behavior tips, in English and Spanish.
<http://depts.washington.edu/hscenter/challenging>

University of Minnesota Extension Service—Positive discipline guide for parents, in English, Hmong, Somali, Spanish. <http://www.extension.umn.edu/distribution/familydevelopment/DE7461.html>

What to do when a child misbehaves, in English and Spanish. <http://www.extension.umn.edu/distribution/familydevelopment/00235.html>

4. Ukuaji wa Ubongo wenyewe Afya (Kurasa za 18-19)

Action Alliance for Children—Nurturing your baby's brain, English and Spanish. http://www.4children.org/issues/2001/july_august/nurturing_your_babys_brain/

Better Brains for Babies—Fact sheets. <http://www.fcs.uga.edu/ext/bbb/factSheets.php>.

Spanish Web site. http://www.fcs.uga.edu/ext/bbb/images/BBBbroch_Span.swf

Minnesota Department of Education, Parenting A-Z—Brain development, in English, Hmong, Somali, Spanish. http://parentsknow.state.mn.us/parentsknow/age1_2/topicsAZ/PKDEV_000333

Zero to Three—Tips and tools on brain development. <http://www.zerotothree.org/child-development/brain-development/brain-development-tips-and-tools.html>

5. Masomo ya Mapema & Utayari wa Shule (Kurasa za 20-26)

Early Head Start National Resource Center (EHS NRC)—Everyday parenting, some resources available in Spanish. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/family/For%20Parents/Everyday%20Parenting>

PBS Parents—Child development advice and insight by age. <http://www.pbs.org/parents/child-development/>

Going to school. <http://www.pbs.org/parents/goingtoschool>

Children with disabilities. <http://www.pbs.org/parents/disabilities>
In Spanish <http://www.pbs.org/parents/about/spanish/>

Province of British Columbia (Canada)—Ready, set, learn, early learning activities for three-year-olds, available in Arabic, Chinese, French, Hindi, Japanese, Korean, Persian, Punjabi, Russian, Spanish, Tagalog, Vietnamese. http://www.bced.gov.bc.ca/early_learning/rsl/

National Center on Cultural and Linguistic Responsiveness—Culturally responsive materials for staff and families on dual language, child development, family and community partnerships, health, and more. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/cultural-linguistic>
Resources in Spanish. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/Espanol>

University of Minnesota—Questions about kids, some available in Hmong, Somali and Spanish. <http://www.cehd.umn.edu/ceed/publications/questionsaboutkids/>

Ukuaji wa Kijamii na Kihisia (Ukurasa wa 21)

The Center on the Social and Emotional Foundations of Early Learning—Supporting social emotional competence in young children. <http://csefel.vanderbilt.edu/>
Spanish resources. <http://csefel.vanderbilt.edu/resources/espanol.html>

Great Start/Early Childhood Investment Corporation—Social emotional health and school readiness. http://greatstartforkids.org/sites/default/files/file/social_emotional_2009.pdf

In Spanish. <http://greatstartforkids.org/sites/default/files/file/Social%20Emotional/Social%20Emotional%20booklet%20Spanish.pdf>

Office of Head Start—Social and emotional development from birth to preschool. [http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/health/Health/Health%20and%20Wellness/Health%20and%20Wellness%20Children%20\(ages%200-5\)/SocialandEmotio.htm](http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/health/Health/Health%20and%20Wellness/Health%20and%20Wellness%20Children%20(ages%200-5)/SocialandEmotio.htm)

In Spanish. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/Espanol/Health/Salud%20y%20bienestar/Eldesarrollosoc.htm>

Maendeleo ya Luga na Kujua kusoma na kuandika (22-23)

Colorín Colorado—Preschool ELLs' language and literacy development. <http://www.colorincolorado.org/article/36679/>
Resources in Spanish. <http://www.colorincolorado.org/a-z/>

Reading Rockets—Reading tips for parents, on various ages and grade levels. Tip sheets also available in Arabic, Chinese, Haitian Creole, Hmong, Korean, Navajo, Russian, Spanish, Tagalog and Vietnamese. <http://www.readingrockets.org/article/18935/>

Reading Rockets—Launching young readers, online videos. <http://www.readingrockets.org/shows/launching/>

Family guides in English, Hmong, Somali, Spanish.
www.readingrockets.org/guides/readingrockets/

Washington Learning System Literacy Resources—Literacy resources for infants and preschoolers, in English, Mandarin, Russian, Somali, Spanish, Vietnamese. <http://www.walearning.com/resources/>

Njia za Kujifunza, Ukuaji wa Utambuzi na Ujuzi wa Jumla (Ukurasa 24-25)

Center for Inclusive Child Care—Somali language video on developmental milestones, early intervention and inclusion of children with special needs.
<http://www.inclusivechildcare.org/somali.cfm>

Fairfax Futures—Help your child love to learn.
<http://www.fairfaxcounty.gov/ofc/docs/ffparentguideeng.pdf>
In Spanish: http://www.fairfaxcounty.gov/dfs/webdocs/childcare/helpingyourchildlearn_spain.htm

U.S. Department of Education—Helping Your preschool child.
<http://www2.ed.gov/parents/earlychild/ready/preschool/part.html> In Spanish. <http://www2.ed.gov/espanol/parents/academic/preescolar/part.html>
Toolkit for Hispanic families, available in English and Spanish. <http://www2.ed.gov/parents/academic/involve/2006toolkit/index.html>

Marejeleo na Nyenzo

Ukuaji wa Kimwili (Ukurasa wa 26)

American Academy of Pediatrics—Bright Futures Child Care Health Partnership, handouts for parents in English and Spanish.
<http://www.healthychildcare.org/bfutures.html>

Cooperative Extension System—Supporting large motor and small motor development in child care. <http://www.extension.org/pages/25372/supporting-both-large-motor-and-small-motor-development-in-child-care>

Minnesota Department of Health—MN children and youth with special needs developmental wheel, available in English, Somali, Hmong, Spanish. <http://www.health.state.mn.us/divs/fh/mcshn/wheel.htm#pdf>

Palo Alto Medical Foundation—Normal child development, with developmental handouts by age group in English and Spanish.
<http://www.pamf.org/children/common/development/>

U.S. Department of Education—Healthy Start, Grow Smart series of publications on monthly child development through the first year of life, in English and Spanish. <http://www2.ed.gov/parents/earlychild/readiness/healthystart/index.html>

6. Kujunganisha na Kikundi cha Utunzaji wa Mapema (Ukurasa wa 27)

All Things Child Care—Child care resource and referral agencies listed by state. <http://www.all-things-child-care.com/resource-and-referral.html>

Child Care Options—<http://www.all-things-child-care.com/child-care-options.html>

Child Care Aware—5 steps to choosing care. <http://childcareaware.org/parents-and-guardians/child-care-101/5-steps-to-choosing-care> In Spanish. <http://childcareaware.org/es/los-padres-y-tutores/información-básica/5-pasos-para-encontrar-cuidado>

National Network for Child Care—<http://cyfernet.ces.ncsu.edu/nncc/index.php?c=1057>

State Compulsory School Attendance Laws—<http://www.infoplease.com/ipa/A0112617.html>

U.S. Child Care Bureau, National Child Care Information Center—Resource guide: Child care information for families. <https://www.mychildcaredc.com/sites/default/files/Resource%20Guide%20Child%20Care%20Information%20for%20Families.pdf>

Uhusikaji wa Familia katika Kikundi cha Utunzaji wa Mapema (Ukurasa wa 28)

Office of Head Start—Parent, family, and community engagement. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/family>
In Spanish. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/Espanol/FCP>

Involving families and parents, some resources in Spanish. <http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/tta-system/teaching/eecd/Families-Parent%20Involvement>

Nyenzo za BRYCS

Maeneo ya Malengo ya BRYCS

- Ustawi wa Mtoto.

http://www.brycs.org/child_welfare.cfm

- Masomo ya Mapema

<http://www.brycs.org/head-start-collaboration.cfm>

- Uimarishaji wa Familia

http://www.brycs.org/family_strengthening.cfm

- Shule. <http://www.brycs.org/schools.cfm>

• Maendeleo ya Vijana. http://www.brycs.org/youth_development.cfm

BRYCS “Desturi zenyé Ahadi.”

<http://www.brycs.org/promisingPractices/index.cfm>

Machapisho ya BRYCS

<http://www.brycs.org/publications/index.cfm>

Maelezo ya Wakimbizi ya BRYCS

<http://www.brycs.org/aboutRefugees/index.cfm>

Zana za BRYCS

- Utunzaji wa Watoto.

www.brycs.org/documents/upload/EnhancingChildCare.pdf

- Ustawi wa Mtoto. www.brycs.org/documents/upload/Refugee-and-the-US-Child-Welfare-System.pdf

- Uangalizi. <http://www.brycs.org/guardianship/index.cfm>

- Ulezi. www.brycs.org/documents/upload/raisingchildreninanewcountry_web.pdf

- Maendeleo Bora kwa Vijana. www.brycs.org/documents/upload/GrowingUpInANewCountry-Web.pdf

- Shule. <http://www.brycs.org/publications/schools-toolkit.cfm>

Nyenzo Nyingine

I. Ustawi wa Familia

Du Mond, C., & Mindell, J. A. (2011). Sleep and Sleep Problems: From Birth to 3. *Zero to Three*, 32(2), 30-35.

Eiserman, W., & Shisler, L. (2010). Identifying Hearing Loss in Young Children: Technology Replaces the Bell. *Zero to Three*, 30(5), 24-28.

Kessler, D. B. (2012). Nurturing Healthy Eating Habits From the Start. *Zero to Three*, 32(3), 38-41.

Kessler, D. B. (2012). Zero to Three Podcast: “Feeding the Body and the Mind: Nurturing Healthy Eating Habits from the Start.” <http://www.zerotothree.org/about-us/funded-projects/parenting-resources/podcast/feeding-the-body-and-the-mind.html>

Milgrom, P., Huebner, C., & Chi, D. (2010). The Importance of Tooth Decay Prevention in Children Under Three. *Zero to Three*, 30(5), 19-23.

Mindell, J. A. (2012). Talking About Babies, Toddlers, and Sleep. *Zero to Three*, 32(3), 58-62.

Mindell, J. A. (2012). Zero to Three Podcast: “Night-Night...or Not: Talking About Babies, Toddlers, and Sleep.”

<http://www.zerotothree.org/about-us/funded-projects/parenting-resources/podcast/night-nightor-not-talking.html>

National Institutes of Health. (2010). A Healthy Mouth for Your Baby. http://eclkc.ohs.acf.hhs.gov/hslc/hs/resources/ECLKC_Bookstore/Pub30.htm

Papousek, M. (2009). Solving Sleep Behavior Disorders in Infants and Toddlers: The Munich Research and Intervention Program for Fussy Babies. *Zero to Three*, 29(3), 38-43.

Marejeleo na Nyenzo

Parlakian, R., & Lerner, C. (n.d.) Sleep Challenges. <http://www.zerotothree.org/child-development/challenging-behavior/sleep-problems.html>

Rappaport, D. M. (2010). Promoting Public Policy that Supports Healthy Infants and Toddlers. *Zero to Three*, 30(5), 35-38.

Sturm, L. A., Zimet, G. D., & Klausmeier, T. (2010). Talking with Concerned Parents about Immunization. *Zero to Three*, 30(5), 11-18.

2. Usalama na Ulinzi

Governors Highway Safety Association. (2012). Child Passenger Safety Laws. http://www.ghsa.org/html/stateinfo/laws/childsafety_laws.html

National Scientific Council on the Developing Child. (2005). Excessive Stress Disrupts the Architecture of the Developing Brain: Working Paper #3. http://developingchild.harvard.edu/index.php/resources/reports_and_working_papers/working_papers/wp3/

Teicher, M. (2002). Scars That Won't Heal: The Neurobiology of Child Abuse. *Scientific American*, 286(3), 66-73.

The Children's Hospital of Philadelphia. (n.d.) Tips to Keep Your Child Safer While Driving. http://www.research.chop.edu/programs/injury/files/Fact_Sheets/educational/FYF_seating_position_2011.pdf

The Children's Hospital of Philadelphia. (n.d.) Protect My Children on Every Trip. http://www.research.chop.edu/programs/injury/files/Fact_Sheets/educational/FYF_seating_checklist_2011.pdf

The Children's Hospital of Philadelphia. (n.d.) Belt-Positioning Booster Seats: Safe and Easy to Use. http://www.research.chop.edu/programs/injury/files/Fact_Sheets/educational/FYF_boosters_2011.pdf

The Children's Hospital of Philadelphia. (2006). Drawings of Child Restraints and Car Features. http://www.research.chop.edu/programs/injury/files/Educational_Ills/all CRS_illust_eng.pdf

3. Uelekezaji na Nidhamu

Zimmerman, F., & Mercy, J. A. (2010). A Better Start: Child Maltreatment Prevention as a Public Health Priority. *Zero to Three*, 30(5), 4-10. <http://www.zerotothree.org/maltreatment/child-abuse-neglect/30-5-zimmerman.pdf>

4. Ukuaji Wa Ubongo weny'e Afya

National Scientific Council on the Developing Child. (2007). The Timing and Quality of Early Experiences Combine to Shape Brain Architecture: Working Paper #5. http://developingchild.harvard.edu/index.php/resources/reports_and_working_papers/working_papers/wp5/

Oates, J., Karmiloff-Smith, A., & Johnson, M. H. (2012). Developing Brains. *Early Childhood in Focus* (Vol. 7). London, UK: The Open University. http://oro.open.ac.uk/33493/1/Developing_Brains.pdf

5. Kujifunza mapema na Utayari wa Shule

Bardige, B. (2008). Talk To Me, Baby!: Supporting Language Development in the First 3 Years. *Zero to Three*, 29(1), 4-10. http://main.zerotothree.org/site/DocServer/29-1_Bardige.pdf?docID=6641

Genesee, F. (2008). Early Dual Language Learning. *Zero to Three*, 29(1), 17-23. http://main.zerotothree.org/site/DocServer/29-1_Genesee.pdf

Gray, S. A. O., Heberle, A. E., & Carter, A. S. (2012). Social-Emotional School Readiness. *Zero to Three*, 33(1), 4-9.

National Scientific Council on the Developing Child (2004). *Children's Emotional Development Is Built into the Architecture of Their Brains: Working Paper No. 2*. http://developingchild.harvard.edu/index.php/resources/reports_and_working_papers/working_papers/wp2/

Sorrels, B. (2012). The Foundations of Learning Framework: A Model of School Readiness. *Zero to Three*, 33(1), 10-16.

Wilson, L. (2012). Learning to Read and the Preschool Years. *Childhood Education*, 88(4), 270-271.

6. Kuunganisha na Huduma ya Kikundi cha Mapema

Perez, A., & Petersen, S. (2009). Meeting the Needs of the Youngest Infants in Child Care. *Zero to Three*, 29(3), 13-17. http://main.zerotothree.org/site/DocServer/29-3_Perez.pdf?docID=9901

Shukrani

Mwongozo huu ultokana na juhudini bunifu na ushirikiano kutoka kwa watu wengi. Kwanza kabisa, tunashukuru Sharon Yandian, Ofisi ya Huduma ya Usaidizi wa Familia za Watoto, kwa maono yake katika uzingatiaji wa utamaduni na lugha na shauku na uvumilivu wake ili kuhakikisha hili linafanikiwa. Pia, Lyn Morland, Mkurugenzi wa BRYCS, Faith Lamb-Parker, Mkurugenzi Mwenza wa NCCLR, na Tarima Levine, Mkurugenzi Msaidizi wa NCCLR, wamekuwa nguzo ya ushirikiano huu mbunifu baina ya mashirika mawili ya Nchi na watoa huduma za kiufundi. Pamoja, walipanga, walisisimamia, na kuchangia masaa mengi katika kuunda mwongozo huu. Kazi yao haingefanikiwa bila jitihada na ujuzi wa washauri watatu muhimu: Debra Drake na Dina Dajani walichangia masaa mengi kufikiria kuhusu mada, kuandaa maandishi, na kutoa maoni kuhusu rasimu. Susan Schmidt alichangia utaalamu, uhariri na uratibu muhimu. Margaret MacDonnell na Anna Meserve walisaidia na huduma za uhariri. Jacqui Zubko, Mtaalamu wa Mpango katika BRYCS, alichangia usaidizi wa mradi wote. Mwisho ila sio kwa umuhimu, michoro na muundo uliundwa na Rosi na Wardell Parker kutoka SYZYGY Media.

Tunashukuru utaalamu na mchango wa wakaguzi mbalimbali, ikiwa ni pamoja na Belmin Pinjic na Dan Cure, Huduma za Jamii za Kilutheri katika Michigan; Sara Ford, Shirika la Kiafrika katika Colorado; Julie Collins, Jumuiya ya Ustawi wa Watoto Marekani; Mpango wa Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi katika jimbo la Arizona; Eman Yarrow, First Things First, Arizona; na P.E.A.C.E., Inc. Mpango wa Huduma za Usaidizi wa Familia za Mtoto wa Syracuse, New York; Ahmed Abdalla na Mpango wa Usajili wa Wakimbizi na Kupata Makazi Mapya Wakimbizi na wafanyakazi wa Huduma za Wakimbizi za Baraza la Maaskofu wa Katoliki la Marekani, shirika la kitaifa la kujitolea. Ofisi za majimbo, mashirika ya kikabila yenye misingi ya kijamii, mitandao ya kuwapatia makazi mapya wakimbizi, na Vituo vya Kitaifa vifuatavyo vya Ofisi ya Huduma ya Usaidizi wa Familia ya Mtoto: Masomo na Mafunzo Bora; Afya; Mzazi, Familia, na Kujihusisha katika Jamii; na Kituo cha Kitaifa cha Nyenzo za Huduma ya Usaidizi wa Familia za Mtoto zote zilihusika katika kutoa maoni kuhusu rasimu za mwongozo huu.

Mpango wa Kuwapatia Makazi Mapya Wakimbizi katika jimbo la Arizona; Eman Yarrow, First Things First, Arizona; na P.E.A.C.E., Inc. Mpango wa Huduma za Usaidizi wa Familia za Mtoto wa Syracuse, New York; Ahmed Abdalla na Mpango wa Usajili wa Wakimbizi na Kupata Makazi Mapya Wakimbizi na wafanyakazi wa Huduma za Wakimbizi za Baraza la Maaskofu wa Katoliki la Marekani, shirika la kitaifa la kujitolea. Ofisi za majimbo, mashirika ya kikabila yenye misingi ya kijamii, mitandao ya kuwapatia makazi mapya wakimbizi, na Vituo vya Kitaifa vifuatavyo vya Ofisi ya Huduma ya Usaidizi wa Familia ya Mtoto: Masomo na Mafunzo Bora; Afya; Mzazi, Familia, na Kujihusisha katika Jamii; na Kituo cha Kitaifa cha Nyenzo za Huduma ya Usaidizi wa Familia za Mtoto zote zilihusika katika kutoa maoni kuhusu rasimu za mwongozo huu.

BRYCS na NCCLR pia zinatambua na kupendezwa na wazazi wengi wakimbizi na wahamiaji ambao wanajitolea na kung'ang'ana ili kulea familia zao katika utamaduni mpya ili watoto wao wakue hadi siku zijazo zilizo na fursa na matumaini. Mashirika yetu, na watoa huduma tunaowasaidia, wanapata kujifunza kutoka kwa wazazi hawa kila siku. Wanatuongoza.